

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
(протокол № 7 від 31.08.2023)
Погоджено в частині відповідальності
здобувачів освіти за порушення
академічної доброчесності
органом учнівського самоврядування
(протокол № 2 від 01.09.2023)
Затверджено
наказом директорки
№ 49 від 01.09.2023

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ учасників освітнього процесу Приватного ліцею «Ор Авнер» міста Житомира

Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Приватного ліцею «Ор Авнер» міста Житомира (далі-Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним документом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного Кодексу України, Статуту Приватного ліцею «Ор Авнер» міста Житомира (далі - заклад освіти), Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та локальних документів закладу освіти.

1.3. Метою Положення є формування в закладі освіти системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету закладу освіти.

1.4. У своїй діяльності заклад освіти дотримується принципу оцінювання учнів винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників - на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску у розвиток закладу освіти, що є підставою для їх подальшого матеріального, морального та кар'єрного стимулування. Заклад освіти зобов'язується вживати заходів щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах педагогічних працівників та здобувачів освіти.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися загальновизнаних норм етики, моралі, поважати гідність осіб, які працюють та навчаються в закладі освіти, підтримувати систему демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, сприяти підвищенню морально-психологічного клімату в колективі, спрямовувати свої дії на зміцнення авторитету закладу освіти.

1.6. Заклад освіти в своїй діяльності керується принципом незалежності здобуття загальної середньої освіти від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій.

1.7. Дотримання академічної доброчесності в закладі освіти пов'язане із сповідуванням учасниками освітнього процесу наступних принципів:

Верховенства права. В освітньому середовищі закладу пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до

людської гідності, честі, істини тощо.

Законності. У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, Законів України та підзаконних актів.

Соціальної справедливості. У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та закладу освіти, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

Науковості. Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати учнів з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

Дотримання авторського права. Педагогічні працівники повинні посилятися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, списування, академічного plagiatу, фабрикації, фальсифікації.

Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання; об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допущення свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Професіоналізму та компетентності. Передбачає наявність у здобувачів освіти та педагогічних працівників управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикуту, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

Партнерства і взаємодопомоги. Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

Відкритості й прозорості. Усі процеси, документи в закладі освіти, які стосуються освітньої, наукової, виховної, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

Відповідальності. Здобувачі освіти та педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

1.9. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в закладі освіти. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

1.10. Положення оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу освіти.

1.11. Положення є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти у закладі.

2. Принципи, норми етики академічної добросердечності

2.1. Академічна добросердечність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження освітньої (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень в освітньому процесі.

2.2. Порушеннями академічної добросердечності згідно Закону України «Про освіту» вважаються:

- академічний plagiat - оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення

- опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без за значення авторства;
- самоплагіят - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
  - фабрикація - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
  - фальсифікація - свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
  - списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
  - обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіят, самоплагіят, фабрикація, фальсифікація та списування;
  - хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірних переваг в освітньому процесі;
  - необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
- 2.3. Академічна добросердість педагогічних працівників спрямована на:
- дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України, Статуту закладу освіти, Колективного договору та Правил внутрішнього трудового розпорядку;
  - повагу до осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
  - об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти; ефективне виконання своїх функціональних обов'язків; підвищення кваліфікації;
  - дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
  - здійснення контролю за дотриманням академічної добросердістю здобувачами освіти;
  - дотримання законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів;
  - якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків; впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання; відповідно до вимог законодавства підвищення своєї кваліфікації;
  - надання достовірної інформації; не розголошення конфіденційної інформації та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
  - відповідальність за порушення академічної добросердістю.
- 2.4. Академічна добросердість здобувачів загальної середньої освіти передбачає:
- дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України;
  - самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю за результатами навчання;
  - повагу честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
  - бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
  - використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;
  - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;
  - не надавати / отримувати, не пропонувати неправомірну вигоду за отримання будь-яких

переваг у навчальній, виховній, дослідницькій діяльності;

- негайно повідомляти адміністрацію закладу освіти у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- нести відповідальність за порушення академічної добросусідності.

2.5. Етичні норми академічної діяльності.

Учасники освітнього процесу мають дотримуватися моральних норм і правил етичної поведінки та принципів академічної добросусідності, зокрема:

- сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу;
- сприяти формуванню та поширенню позитивного іміджу закладу освіти;
- шанувати історію закладу освіти, здобутки педагогів, випускників, шанобливо ставитися до державної символіки та символіки закладу освіти;
- зберігати та примножувати традиції закладу освіти, підвищувати його престиж власними досягненнями у роботі та навчанні;
- виявляти толерантність та повагу до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей;
- допомагати учасникам освітнього процесу, що опинилися у складних життєвих обставинах;
- поводитися з іншими учасниками освітнього процесу шанобливо, толерантно, не принижувати будь-яким чином їх гідність;
- раціонально та дбайливо використовувати матеріально-технічну базу закладу освіти;

3. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної добросусідності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням після ознайомлення із Правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти.

3.2. Положення доводиться до здобувачів освіти, батьківської громадськості, а також оприлюднюється на сайті закладу освіти.

3.3. Заступники керівника закладу освіти:

- забезпечують попередження порушень академічної добросусідності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси, виставки різного рівня;
- використовують у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня) та рекомендують педпрацівникам до використання сервіси перевірки робіт на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної добросусідності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної добросусідності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за порушення принципів академічної добросусідності наказом керівника створюється у закладі освіти Комісія з питань академічної добросусідності.

3.6. Ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з вимогами щодо належного оформлення посилань на використані джерела інформації.

3.7. Ознайомлення педагогічних працівників, здобувачів освіти з документами, що унормовують дотримання академічної добросусідності та встановлюють відповідальність за її порушення.

3.8. Проведення методичних заходів, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотриманням правових та етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності.

3.9. Включення до планів виховної роботи класних колективів заходів із формування у здобувачів освіти етичних норм, що унеможливлюють порушення академічної добродетелі;

3.10. Проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань.

4. Види відповідальності за порушення академічної добродетелі

4.1. Види відповідальності за конкретне порушення академічної добродетелі визначають спеціальні Закони та дане Положення (Додаток 1).

4.2. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягаються до відповідальності за результатами роботи Комісії з проведення службового розслідування з факту виявленого порушення академічної добродетелі і Комісії з питань академічної добродетелі, згідно вимог чинного законодавства України.

4.3. За порушення правил академічної добродетелі педагогічні працівники притягаються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; інші форми, відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.4. Порушення норм цього Положення, загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі та громадської свідомості, етичних норм академічної та наукової діяльності може розглядатися як вчинення аморального проступку і передбачати притягнення до різних видів відповідальності за поданням Комісії з питань академічної добродетелі.

4.5. За порушення правил академічної добродетелі здобувачі освіти притягаються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, ДПА, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- інші види відповідальності, передбачені чинним законодавством.

5. Комісія з питань академічної добродетелі

5.1. З метою виконання норм цього Положення в закладі освіти створюється Комісія з питань академічної добродетелі (далі - Комісія).

5.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу освіти щодо розгляду і реагування на порушення академічної добродетелі педпрацівниками і здобувачами освіти закладу.

5.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законами України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти, цим Положенням.

5.4. Склад Комісії затверджується наказом керівника закладу освіти на підставі пропозицій педагогічної ради і органів учнівського самоврядування.

5.5. Строк повноважень членів Комісії становить три роки.

5.6. До складу Комісії входять представники учасників освітнього процесу з числа педпрацівників, адміністрації закладу освіти, здобувачів освіти, представників батьківської

громадськості або органу громадського самоврядування закладу освіти (за бажанням), представники органу самоврядування працівників закладу освіти.

5.7. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

5.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться на наступний (робочий) день після отримання звернення. Питання щодо відкритості засідання вирішує комісія.

5.9. На засідання Комісії в обов'язковому порядку запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

5.10. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятым, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

5.11. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

5.12. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються керівнику закладу освіти для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

5.13. Комісія, не менше одного разу на рік, звітє про свою роботу на засіданні педагогічної ради на яке можуть бути запрошенні інші учасники освітнього процесу закладу освіти.

5.14. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявитика (П. І. Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис, тощо). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

5.15. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу освіти;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів та шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

6. Порядок подання апеляції на рішення Комісії з питань академічної доброчесності та її розгляд

6.1. У разі незгоди з результатами роботи Комісії, висновків, які здійснені у результаті її діяльності, результатів перевірки на plagiat автор (автори) твору, що перевіряється, або особа стосовно якої відбувався розгляд питання щодо дотримання академічної доброчесності має право на апеляцію.

6.2. Апеляція подається особою стосовно якої відбувався розгляд питання щодо дотримання академічної доброчесності або особисто автором (авторами) твору на ім'я голови Комісії у триденний термін після оголошення результатів роботи Комісії з визначеного питання.

6.3. Для розгляду апеляцій до складу Комісії можуть включатися, за їх згодою, інші особи, які

не є працівниками закладу освіти.

6.4. Апеляція розглядається Комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) керівника закладу освіти про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки Комісією оформлюються відповідним протоколом.

6.5. За результатами засідання Комісія формує висновки, які підписує голова Комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками Комісії погоджується».

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення ухвалюється педагогічною радою закладу освіти більшістю голосів і вводиться в дію наказом керівника закладу.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради та вводяться в дію наказом керівника закладу.

7.3. Прийняття і згода з нормами Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу.

7.4. Здобувачі освіти ознайомлюються з Положенням в обов'язковому порядку класними керівниками не пізніше одного тижня з дня видання наказу керівником закладу про затвердження даного положення.

Додаток 1.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зразки знань; - річне оцінювання (для екстернів) - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання Термін-1 тиждень Або повторне проходження відповідного освітнього компоненту освітньої програми	Учителі - предметники
		- екзамен (ДПА);	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у зкладі	Атестаційна комісія
		- річне оцінювання (для екстернів)	Не зарахування результатів	
		-І етап(шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів;	Робота участника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необ'ективне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або зниження оцінки результатів навчання: -усні відповіді; -домашні роботи; -контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи; -ДПА; -тематичне оцінювання; - моніторинги; -олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії , присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація зкладу, атестаційні комісії усіх рівнів

<p>Обман:</p> <p>Фальсифікація</p>	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник; -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття; -методична розробка 	<p>У випадку встановлення порушень такого порядку:</p> <p>А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавлені раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії</p> <p>Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності рекомендація атестаційній комісії щодо розгляду факту порушення і вживання заходів відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників.</p>	<p>Педагогічна та методична ради ліцею, атестаційні комісії (різних рівнів)</p>
--	--	---	--	---